

FINANTSINSPEKTSIOONI 2014. AASTA AASTAARUANNE

Tallinn 2015

Finantsinspeksioon
Sakala 4
15030 TALLINN

Telefon: + 372 668 0500
E-post: info@fi.ee
Koduleht: www.fi.ee

Majandusaasta algus: 1. jaanuar 2014
Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2014
Põhitegevusala: Finantsjärelevalve teostamine
Juhatus aastal 2014: Kilvar Kessler, Andres Kurgpõld, Andre Nõmm
Audiitorkontroll: AS Deloitte Audit Eesti

SISUKORD

Finantsinspeksiooni 2014. aasta aastaaruanne

- 1. Juhatuse pöördumine**
- 2. Finantsinspeksiooni juhatuse kinnitus**
- 3. Finantsinspeksiooni tegevusaruanne**
 - 3.1. Finantsinspeksiooni lühitutvustus
 - 3.2. Juhtimine ja organisatsioon**
 - 3.2.1. Nõukogu tegevus
 - 3.2.2. Juhatuse tegevus
 - 3.2.3. Organisatsiooni areng, personalipoliitika ja koolitus
 - 3.2.4. Siseaudiitori kokkuvõte
 - 3.3. Järelevalvetegevus**
 - 3.3.1. Tegevuslubade väljastamine, investeerimis- ja pensionifondide ning muude emitentide prospektide registreerimine
 - 3.3.2. Turuosaliste riskianalüüs, tegevuse monitooring ja kohapealne
 - 3.4. Finantsteenuste läbipaistvus ja tarbijapoliitika**
 - 3.4.1. Finantsteenuste läbipaistvus
 - 3.4.2. Elanikkonna teadlikkuse edendamine
 - 3.5. Tegevus õiguskeskkonna kujundamisel**
 - 3.5.1. Õigusloome
 - 3.5.2. Kohtuvaidlused
 - 3.5.3. Aruandluse areng
 - 3.5.4. Finantsinspeksiooni juhendid
 - 3.6. Rahvusvaheline koostöö**
 - 3.6.1. Euroala ühtne pangandusjärelevalve
 - 3.6.2. Osalemine Euroopa finantsjärelevalveasutuste töös
 - 3.6.3. Rahvusvaheline koostöö rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel
 - 3.6.4. Koostöö välisriikide järelevalvetega
 - 3.6.5. Koostöö teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega
- 4. Finantsinspeksiooni 2014. aasta tulude-kulude aastaaruanne**
 - Tulude-kulude aastaaruanne
 - Bilanss
 - Selgitused 2014. aasta bilansi juurde
- 5. Sõltumatu vandeaudiitori aruanne**

1. Juhatuse pöördumine

Hea lugeja!

Eesti reguleeritud finantsturg oli 2014. aastal üldjoontes tugev. Turuosalised olid hästi kapitaliseeritud ja tegutsesid sobivalt konservatiivselt. Uute õigusaktide ja neist tulenevate ülesannete arv ning keerukus pani proovile nii turu kui ka järelevalveasutuse. Selles tegevusaruandes anname lühiülevaate Eesti finantssektorit mõjutanud oluliste riskide ja finantsjärelevalve peamiste tegevussuundade kohta aruandeaastal ning lähitulevikus.

Eesti finantsturu osalisi mõjutas pingestunud rahvusvaheline olukord lähipiirkonnas, täpsemalt konflikt Ukrainas, samuti madal intressitase euroalal, majapidamiste kõrge võlakooormus ja kinnisvaraturu ülekuumenemise risk Skandinaavias.

Skandinaavia pangad moodustavad valitseva osa Eesti finantssektorist. Riskide realiseerumine Põhjas mõjutab emapankade maksejõulisuse kaudu ka Eesti finantsturu käekäiku. Sarnaselt möödunud aastale, kehtestas Finantsinspeksioon siin tegutsevatele suurematele pankadele riskide maandamiseks vaikumisi kohalduvatest nõuetest 30% suurema kapitalinõude. Pangad täidavad regulatiivseid usaldatavusnormatiive hea varuga.

Pingestunud rahvusvaheline olukord toitis ebakindlust, mis ühelt poolt tingis investorite ja hoiustajate hüplikku finantsalase käitumise. Teisalt mõjutasid kehtestatud rahvusvahelised sanktsioonid majandusüksuste võimet täita oma kohustusi finantsvahendajate ees. Finantsvahendajatele tähendas pingeline olukord kohustust järgida kõrgendatud hoolsusega kehtestatud finantssanktsioone, vältimaks seda, et sektorit kasutavad ära iskud, kellele sanktsioonid olid kehtestatud.

Finantsinspeksioon juhtis 2014. aastal turuosaliste tähelepanu vajadusele eriti hoolsalt täita rahvusvahelisi sanktsioone. Lisaks kontrollisid meie eksperdid ka kohapeal teatud finantsvahendajate protsesside ning süsteemide toimimist seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega.

Laenuvõtjaile on madal intressitase hea uudis. Finantsvahendajatele ei pruugi see alati head tähendada, kuna vahendajad võivad olla lepinguga pikaaegselt kohustunud oma klientidele tasuma intresse, mis on faktiliselt kõrgemad valitsevaist. Finantsinspeksiooni ja teisi kindlustusjärelevalveasutusi ühendav Euroopa Liidu asutus EIOPA viis 2014. aastal läbi kindlustusandjate stressitesti, millega hinnati kindlustussektori vastupidavust madalate intresside püsimisele, arvestades 2016. aastal jõustuvat kindlustusturu uut raamistikku. Testis osalenud Eesti seltsid läbisid uue regulatsiooni eksami, kuid enim negatiivselt mõjutab neid pikaajalisemalt kestma jääv madal intressikeskkond.

Finantsinspeksioon panustas pankade kapitalijärelevalve valdkonnas euroala ühtse järelevalvemehhanismi SSM-i ülesehitamisse ja tegevuse käivitamisse. 2014. aastal viis Euroopa Keskpank teiste seas ka Finantsinspeksiooniga koostöös läbi suurpankade varade põhjaliku läbivalgustamise, et saada euroala panganduse tervisest terviklik ülevaade edasiste tegevuste parema planeerimise jaoks. Testis osalenud Eesti kolm suuremat panka hüppasid kõrgelt üle testis etteantud latist.

Tarbijate kaitse valdkonnas leidis Finantsinspeksioon, et norme eirav käitumine reguleerimata tarbijakrediidiandjate poolt viis konkurentsimoondumiseni ja laenuvõtjate õiguste rikkumiseni. Koostöös partneritega ministeeriumitest ja parlamendist jõudsime antud küsimuses regulatiivse lahendini.

Tarbijahariduse teemal kaardistas Finantsinspeksioon senitehtu ja partnerite vastava tegevuse lähiriikides. Elanike finantsteenustealase teadlikkuse edendamiseks reorganiseeriti vastav funktsioon ja keskenduti enam üksikutele küsimustele finantsjärelevalve tavategevuse toetamiseks.

Finantsinspeksioon kontrollis kõigi konservatiivsete pensionifondide varade investeerimist ja leidis, et see vastab investeerimisfondide seaduses sätestatud nõuetele. Samuti kontrolliti kohustuslike pensionifondide varade olemasolu ja selle hoidmist depoopankades.

Finantsinspeksioon korrastas töö planeerimist, kuna on üha tihedamalt seotud Euroopa Liidu vastavate asutuste tegevustega. Järgmisel aruandeperioodil (2015) on meie peamised väljakutsed krediidiandjate ja -vahendajate järelevalve rakendamine, pangajärelevalvest sõltumatu saneerimisfunktsiooni ehitamine ja käivitamine ning selle lõimimine vastava Euroopa süsteemiga, integreerumine euroala ühtsesse järelevalvemehhanismi ja tarbijahariduse funktsiooni sidustamine meie teenusejärelevalve tegevusega. Tõhusama toimimise nimel keskendame rohkem õiguse rakendamise funktsiooni. Muutunud keskkonna tõttu vajavad analüüsimist ja kohendamist inspeksiooni sisereeglid.

Meie kõrgendatud tähelepanu all on väiksemad pangad, kindlustusandjad ja ka väärtpaberiturgudel tegutsejad. Kavatseme kontrollida turuosaliste aruandluse õigsust, kuna viimane on meie kapitalijärelevalve üheks peamiseks sisendiks. Eesti finantssektori kõrge usaldusväärsuse tagamiseks jätkame põhjalikku tööd rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise ning rahvusvaheliste sanktsioonide vallas.

Head lugemist soovides!

Finantsinspeksiooni juhatus

2. Finantsinspektsiooni juhatus kinnitus

Tallinnas, 20. märtsil 2015. aastal

Käesoleva aastaaruande koostas Finantsinspektsiooni juhatus ja see on esitatud kinnitamiseks Finantsinspektsiooni nõukogule. Aastaaruanne esitatakse Riigikogule.

Käesolev aastaaruanne sisaldab Finantsinspektsiooni:

- Tegevusaruannet lk 7 kuni 30;
- Tulude - kulude aastaaruannet lk 30 kuni 35;
- Bilanssi lk 35 kuni 36;
- Vandeaudiitori aruannet lk 37.

Finantsinspektsiooni juhatus kinnitab, et Finantsinspektsiooni tulude-kulude aastaaruanne on vastavuses Finantsinspektsiooni seadusega ja rakendatud arvestuspõhimõtetega.

Kilvar Kessler

Andres Kurgpõld

Andre Nõmm

3. Finantsinspeksiooni tegevusaruanne

3.1. Finantsinspeksiooni lühitutvustus

Finantsinspeksioon on autonoomse pädevuse ja eelarvega finantsjärelevalve asutus, mis tegutseb järelevalve teostamisel Eesti riigi nimel ja on oma tegevuses ja otsustes sõltumatu.

Finantsinspeksiooni tegevuse rahastamise allikaks on finantsjärelevalvesubjektide poolt tasutavad järelevalvetasud ja menetlustasud.

Finantsinspeksioon kuulub Euroopa ühtsesse järelevalvemehhanismi SSM-i (*Single Supervisory Mechanism*), mis alates 4. novembrist 2014 teostab järelevalvet oluliste pankade ja nende kontsernide üle.

Finantsinspeksiooni tegevust kavandab ja juhtimist kontrollib Finantsinspeksiooni nõukogu. Nõukogu koosneb kuuest liikmest, rahandusminister on nõukogu esimees.

Finantsinspeksiooni igapäevast tööd juhib alates 2014. aasta jaanuarist uue koosseisuga kolmeliikmeline juhatus, kes kollektiivse juhtimisorganina langetab otsuseid häälteenamuse alusel. Juhatuse tegevust juhib juhatuse esimees.

Finantsinspeksiooni järelevalvealane tegevus jaguneb turu- ja teenusejärelevalve ning kapitalijärelevalve alasteks tegevusteks. Kapitalijärelevalve alase töö fookuse on finantsasutuste riskide ja tegevuse jätkusuutlikkuse analüüs. Turu- ja teenusejärelevalve eesmärgiks on finantsteenuste läbipaistvuse, usaldusväärsuse ja efektiivsuse tagamine.

Finantsinspeksiooni missioon - tagada finantsstabiilsus, kaitsta kliente ja investoreid.

Finantsinspeksiooni visioon - läbipaistvalt ja otsustavalt tegutseva järelevalvega Euroopa Liidu ühisturgu lõimitud stabiilne Eesti finantsturg.

3.2. Juhtimine ja organisatsioon

3.2.1. Nõukogu tegevus

Finantsinspektsiooni nõukogusse kuulusid seisuga 31. detsember 2014:

Esimees:

- Maris Lauri, rahandusminister

Liikmed:

- Ardo Hansson, Eesti Panga president
- Aivo Adamson, Maanteeameti peadirektor
- Madis Müller, Eesti Panga asepresident
- Valdo Randpere, Riigikogu liige
- Veiko Tali, Rahandusministeeriumi kantsler

Nõukogu otsused

2014. aastal toimus viis nõukogu koosolekut.

Nõukogu kinnitas 2013. aasta aastaaruande ja arvas 2013. aasta aruandeaasta tulemi summas 211 701,91 eurot Finantsinspektsiooni reservi.

Nõukogu poolt kinnitati Finantsinspektsiooni 2015. aasta eelarve summas 6 357 000 eurot ning tehti ettepanek rahandusministrile finantsasutuste 2015. aasta järelevalvetasu mahuosa määrade kinnitamiseks.

Arvestades seda, et tõenäoliselt saab Finantsinspektsioon 2015. aastal juurde täiendavaid ülesandeid, arutas nõukogu 2014. aasta novembris organisatsiooni struktuuri kujundamise aluste muutmise ja ametikohtade arvu suurendamisega seonduvat ning sidus vastavad otsused konkreetsete seaduste vastuvõtmisega.

3.2.2. Juhatus tegevus

Finantsinspektsiooni juhatusse kuulusid seisuga 31. detsember 2014:

Esimees:

- Kilvar Kessler

Liikmed:

- Andre Nõmm
- Andres Kurgpõld

Juhatuse otsused

2014. aastal toimus 57 juhatuse koosolekut, kus tehti 83 haldusotsust, sealhulgas kuus ettekirjutust. Ühel korral tehti otsus järelevalvesubjekti suhtes sunniraha kohaldamiseks. Tegevusluba või täiendav tegevusluba anti viiele finantsasutusele. Ühel järelevalvesubjektil tunnistati kehtetuks kõik talle antud tegevusload ning ühel juhul tunnistati kehtetuks subjektile antud täiendav tegevusluba. Tegevusloa andmisest keelduti ühel korral.

2014. aasta üheks suurimaks väljakutseks kapitalijärelevalve valdkonna jaoks oli koostöös Euroopa Keskpankaga enne ühtse pangandusjärelevalve rakendumist pankade varade põhjaliku hindamise protsessi sujuv korraldamine. See tähendas erakorralise audiitorkontrolli läbiviimist kolmes suuremas Eesti pangas.

Juhatus seadis eesmärgiks suurendada järelevalvesubjektide hoolsust rahapesu tõkestamise nõuete täitmisel, fookusesse võeti mitteresidentidest klientide tehingud. Rahapesu tõkestamise valdkond oli 2014. aastal teenusejärelevalve erilise ja kõrgendatud tähelepanu all.

Jätkuvalt olid olulisteks nii konservatiivsete pensionifondide reitingupiirangutest kinnipidamise kui ka kohustuslike pensionifondide arvel kulutuste tegemise ja tasude maksmise kontrollimine.

Juhatus panustas pankade saneerimisraamistiku Eesti seadusesse ülevõtmisesse, samuti krediidiandjate ja -vahendajate järelevalve raamistiku kujundamisse.

Juhatuse liikmete vastutusvaldkonnad aastal 2014

Juhatuse esimees Kilvar Kessler vastutas üldjuhtimise ja juhatuse töö korraldamise, kogu järelevalvetegevuse, sealhulgas Euroopa Nõukogu määrusest (EL) nr 1024/2013¹ tuleneva tegevuse eest SSM järelevalvenõukogus. Samuti institutsionaalse arengu ja siseriikliku koostöö koordineerimise, välis- ja avaliku suhtluse ning väliskoostöö koordineerimise, siseauditi funktsiooni toimimise, töötajate koolituse korraldamise, järelevalveliste õigusküsimuste koordineerimise, finantssektori regulatiivse keskkonna arengu ja finants- ning järelevalvepoliitiliste seisukohtade väljatöötamise, kommunikatsiooni toimimise ning tarbijahariduse valdkonna eest.

Juhatuse liige Andre Nõmm vastutas finantsteenuste järelevalve valdkonna ja siseteenuste toimimise ning arengu eest, sealhulgas finantsteenuste järelevalve, väärtpaberituru järelevalve, finantssektori regulatiivse keskkonna arengu ja finants- ning järelevalvepoliitiliste seisukohtade väljatöötamise eest oma vastutusvaldkonnas. Samuti rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, piiriüleste teenuste teavitushetke korralduse, rahvusvahelise koostöö eest oma vastutusvaldkonnas, inspeksiooni eelarveprotsessi korraldamise, organisatsiooni tugiteenuste toimimise ja arengu, IT-teabeturbepoliitika ja selle protseduuride väljatöötamise ja rakendamise eest.

Juhatuse liige Andres Kurgpõld vastutas kapitalijärelevalve valdkonna toimimise ja arengu eest, sealhulgas krediidiandjate, kindlustusandjate, investeerimisühingute ning muude järelevalve alla kuuluvate finantsasutuste järelevalve eest, rõhuasetusega järelevalvesubjektide riskide seirel, maksevõimelisusel ja muudel kapitalijärelevalvelistel aspektidel. Samuti turule

¹ Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Keskpankale eriülesanded seoses krediidiandjate usaldatavusnõuete täitmise järelevalvepoliitikaga

sisenemise ja turult väljumise protsessi korraldamise, samuti juhtide ning oluliste osaluste omajate usaldatavusnõuete täitmise, finantssektori regulatiivse keskkonna arengu ja finants- ning järelevalvepoliitiliste seisukohtade väljatöötamise eest, rõhuasetusega järelevalvesubjektide kapitaliregulatsioonil. Rahvusvahelise koostöö eest oma vastutusvaldkonnas ning regulaarse aruandluse kogumise protsessi ja selle arengu eest.

3.2.3. Organisatsiooni areng, personalipoliitika ja koolitus

2014. aasta lõpus oli Finantsinspeksiooni 80 ametikohast täidetud 72. Nelja töötajaga olid töösuhted ajutiselt peatatud nende lapsehoolduspuhkusel viibimise ajaks. 2014. aastal asus Finantsinspeksiooni tööle 8 uut töötajat ja lahkus 9 töötajat. Finantsinspeksiooni töötajate keskmine vanus on 37,9 aastat ja keskmine tööstaaž Finantsinspeksioonis on 9,7 aastat. Töötajaskonna keskse osa moodustavad juristid, finantsanalüütikud ja riskijuhid. Kõik Finantsinspeksiooni töötajad on kõrgharidusega. 2014. aasta lõpu seisuga õppis Finantsinspeksiooni töötajatest 5 töötajat magistriõppes ja 2 doktoriõppes.

Töötajate vanuseline jaotus:

Vanus	Töötajate arv	Osakaal
20-29	14	19,4
30-39	26	36,1
40-49	23	31,9
50-59	8	11,1
60-65	1	1,4

Töötajate jaotus Finantsinspeksioonis töötatud aastate alusel:

Tööaasta	Töötajate arv	Osakaal
Kuni 5 aastat	23	31,9
6-10 aastat	16	22,2
11-15 aastat	13	18,1
16-20 aastat	14	19,4
21-23 aastat	6	8,3

Töötajate koolitus

Finantsinspeksiooni töötajad osalesid 2014. aastal nii Eestisestel kui rahvusvahelistel järelevalvespetsiifilistel koolitustel. Toimus ka erialaseid inspeksioonisiseseid koolitusi.

2014. aastal moodustas keskmine väliskoolituse kulu 1079 eurot ja riigisisese koolituse kulu 251 eurot töötaja kohta.

3.2.4. Siseaudiitori kokkuvõte

Finantsinspektsiooni siseaudiitori ametikoht on loodud Finantsinspektsiooni seaduse alusel. Siseaudiitor annab aru juhatusele ja nõukogule. Juhatuse kinnitab siseaudiitori strateegilise plaani neljaks aastaks ja täpsemad tööplaanid kvartalite kaupa. Üks kord kvartalis annab siseaudiitor juhatusele ülevaate oma tegevuste ja auditite tulemuste kohta, nõukogule esitab siseaudiitor ülevaate oma tegevuse kohta vähemalt üks kord aastas.

Siseaudiitor auditeeris 2014. aastal kahte põhivaldkonda:

- inspektsiooni põhitegevust - finantsjärelevalve korraldamist;
- organisatsiooni toimimist ja töökorraldust.

Finantsjärelevalve korraldamise hindamisel vaatas siseaudiitor seda, kuidas toimib järelevalve ja rahvusvaheline koostöö, millised on protseduurid ja protsessid erinevates valdkondades ja aspektides. Inspektsiooni kui organisatsiooni toimimise ja töökorralduse auditite puhul hindas siseaudiitor dokumendihalduse ja lähetuste vormistamise vastavust sisenormistikule.

Siseaudiitori hinnangul oli nõukogu ja juhatuse otsuste täitmise distsipliin ka 2014. aastal jätkuvalt hea ning Finantsinspektsiooni juhtimis- ja kontrollisüsteem toimis olulises ulatuses põhjendatud ootuste kohaselt.

3.3. Järelevalvetegevus

3.3.1. Tegevuslubade väljastamine, investeerimis- ja pensionifondide ning muude emitentide prospektide registreerimine

▪ Tegevuslubade väljastamine ja kehtetuks tunnistamine

2014. aastal andis Finantsinspektsioon tegevusloa neljale äriühingule, tunnistas kehtetuks ühe subjekti kõik tegevusload ning ühe subjekti puhul tunnistati kehtetuks talle antud täiendav tegevusluba, mis võimaldas investeerimisnõustamise teenuse osutamist.

FB Asset Management AS-ile andis Finantsinspektsioon fondivalitseja tegevusloa, mis annab äriühingule õiguse valitseda investeerimisfonde. Tegevusluba väljastati piiranguga - FB Asset Management AS-il ei ole õigust valitseda eurofonde investeerimisfondide seaduse tähenduses.

EFTEN Capital AS-ile andis Finantsinspektsioon alternatiivfondi fondivalitseja tegevusloa, mille alusel võib EFTEN Capital AS valitseda alternatiivseid investeerimisfonde alternatiivfondi fondivalitsejate direktiivi (Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/61/EL) tähenduses. Kuna alternatiivfondi fondivalitseja tegevusele on seatud piirangud, siis seaduse nõuetest ja EFTEN Capital AS-i soovist lähtudes tunnistas Finantsinspektsioon kehtetuks EFTEN Capital AS-i täiendava tegevusloa, mille alusel oli subjektil õigus osutada investeerimisnõustamise teenust.

Finantsinspektsioon väljastas makseasutuste ja e-raha asutuste seadusest tulenevalt makseasutuse tegevusloa TavexWise AS-ile. Tegevusluba võimaldab TavexWise AS-il osutada raha siirdamise teenust. Rahasiire on makseteenus, mille käigus raha edastatakse maksjalt saajale või tema nimel tegutsevale makseteenuse pakkujale ilma maksja või saaja nimel maksekontot avamata.

Tulundusühistule Kambja Hoiu-Laenuühistu väljastas Finantsinspeksioon loa makseasutuste ja e-raha asutuste seaduses sätestatud erandi kasutamiseks. Makseasutuste ja e-raha asutuste seaduses sätestatud erandi luba võimaldab tulundusühistul Kambja Hoiu-Laenuühistu osutada raha siirdamise teenust. Erandi loa puhul kehtivad loa taotlemiseks lihtsustatud nõuded ja eelduseks on see, et äriühingu eelneva 12 kuu maksetehingute keskmine kogusumma ei ületa ühte miljonit eurot kuus.

Finantsinspeksioon tunnistas kehtetuks ERGO Funds AS-ile väljastatud kohustusliku ja vabatahtliku kogumispensioni valitsemiseks antud tegevusload. Tegevusload tunnistati kehtetuks ERGO Funds AS avalduse alusel, kuna ettevõtja soovis lõpetada tegutsemise fondivalitsejana.

Kolme ettevõtja puhul jäeti tegevusloataotlused läbi vaatamata, kuna Finantsinspeksioonile esitatud dokumentides oli olulisi puudusi. Ühele makseasutuse tegevusluba taotlenud ettevõttele keeldus Finantsinspeksioon tegevusluba andmast.

▪ Investeerimis –ja pensionifondide registreerimine

2014. aastal registreeris Finantsinspeksioon kahe uue investeerimisfondi – 4Times Meta Fond ja FB Income Fund tingimused ning kooskõlastas ühe aktsiaseltsina asutatud investeerimisfondi – EFTEN Kinnisvarafond II AS põhikirja.

Uusi vabatahtlikke ega kohustuslikke pensionifonde 2014. aastal ei loodud.

2014. aastal registreeriti ühe investeerimisfondi tingimuste muudatused. Tingimuste muudatuste käigus kontrollis Finantsinspeksioon tingimuste sätete täielikkust, selgust ja vastavust õigusaktidele.

Finantsinspeksioon andis 2014. aastal Swedbank Venemaa Aktsiafondile ja Swedbank Kesk-Aasia Aktsiafondile ühinemisloa. Trigon Arenevate Turgude Agrisektori Fond sai loa ühinemiseks Trigon Arenevate Turgude Finantssektori Fondiga. ERGO Funds AS-le anti luba pensionifondide fondivalitsemise üleandmiseks Nordea Pensions Estonia AS-ile.

▪ Olulise osaluse menetlused

Isikud, kes soovivad omandada olulist osalust Eestis tegevusloa alusel tegutsevas finantsasutuses, peavad vastama seadusega kehtestatud usalduvääruse nõuetele.

2014. aasta jooksul viis Finantsinspeksioon läbi kolm olulise osaluse menetlust. OÜ-le Avaron Partners andis Finantsinspeksioon loa otsese üle 50%-lise ja kontrolliva olulise osaluse omandamiseks fondivalitsejas AS Avaron Asset Management. Wealth Bakery OY-le ning Markku Malkamäki'le andis Finantsinspeksioon loa kaudse olulise osaluse omandamiseks fondivalitsejas Northern Star AS.

Neli isikut loobus olulise osaluse omandamisest menetluse käigus tuvastatud oluliste puuduste ilmnemisel.

▪ Filiaalide asutamisvabadus

2014. aastal asutas Euroopa Liidu liikmesriigi krediitiasutustest Eestis filiaali - Nordea Bank AB. Tegemist oli Nordea Bank AB (publ) kontsernisisesse ümberkorraldusega, kus senise Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaali tegevused, varad ja kohustused kanti üle 2014. aasta alguses loodud Nordea Bank AB Eesti filiaalile.

Kindlustusandjast Codan Forsikring A/S Eesti filiaal (RSA Kindlustus) andis oma kindlustusportfelli ja äritegevuse üle UAB DK „PZU Lietuva” Eesti filiaalile ja on likvideerimisel.

Välismaiste kindlustusmaaklerite filiaalidest kanti Finantsinspektsiooni nimekirja GrECo JLT Baltic GmbH Eesti filiaal.

▪ Noteerimisprospektide registreerimine

Finantsinspektsioon registreeris 2014. aastal Arco Vara AS-i aktsiate avaliku pakkumise ja noteerimise prospekti vastavalt Euroopa Liidu otsekohalduva prospektimääruse nõuetele. Tulenevalt AS Baltika vahetusvõlakirjade avalikule pakkumisele kohalduvast erandist, registreeris Finantsinspektsioon selle prospekti rahandusministri määruse nõuete alusel.

Finantsinspektsioon sai 2014. aasta jooksul 57 teadet teistes Euroopa Liidu liikmesriikides registreeritud ja ülepiirilisel Eestis pakutavate avalike pakkumiste kohta. Teavituste eesmärk on võimalda ka Eestis pakkuda algselt mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis registreeritud avalike pakkumiste väärtpapereid.

▪ Kindlustusvahendajate nimekirja kandmine ja nimekirjast kustutamine

Eestis tegutsevad kindlustusvahendajatena kindlustusmaaklerid ja -agendid. Kindlustusmaakler esindab kindlustusvõtja huve. Kindlustusagent esindab kindlustusseltsi huve, vahendades kindlustusandja teenuseid. Kindlustusagendi kannab kindlustusagentide nimekirja kindlustusselts, keda agent esindab.

2014. aastal kandis Finantsinspektsioon kindlustusvahendajate nimekirja neli uut Eestis asutatud kindlustusmaaklerit – Vector Kindlustusmaakler OÜ, RW Kindlustusmaakler OÜ, Ultima Kindlustusmaakler OÜ, AID Kindlustusmaakler OÜ.

Kindlustusvahendajad Eestis	Arv seisuga 31.12.2014	Arv seisuga 31.12.2013
Kindlustusmaaklerid	39	35
Kindlustusagendid	460	502
Välismaiste kindlustusmaaklerite filiaalid	6	5

▪ Piiriülene finantsteenuste pakkumine

Teistes Euroopa Liidu liikmesriikides Euroopa Liidu õiguse alusel tegevusluba omavad finantsasutused ei pea Eestis finantsteenuste pakkumiseks Finantsinspeksioonilt tegevusluba taotlema. Piiriülese teenuse osutamist võib alustada pärast seda, kui Euroopa Liidu teise liikmesriigi pädev järelevalveorgan on teavitanud Finantsinspeksiooni finantsasutuse soovist pakkuda Eestis teenuseid ning edastanud Finantsinspeksioonile seaduses nõutud andmed.

Sarnaselt eelmiste aastatega, suurenes ka 2014. aastal piiriüleste teenuste pakkujate arv Eestis.

Piiriüleste teenuste pakkujad Eestis²	Arv seisuga 31.12.2014	Arv seisuga 31.12.2013
Pangateenused	302	288
Investeermisteenused	1639	1393
Kahjukindlustusteenused	459	431
Elukindlustusteenused	103	99
Kindlustusmaakleri teenused	933	923
Kindlustusagendi teenused	1450	1486
Fondivalitsemisteenused	43	20
Investeermisfondid	110	63
E-raha teenused	47	41
Makseteenused	215	174

3.3.2 Turuosaliste riskianalüüs, tegevuse monitooring ja kohapealne kontroll

Finantsinspeksiooni ülesandeks on aidata kaasa Eesti finantssektori efektiivsusele, süsteemsete riskide vältimisele ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ära kasutamise tõkestamisele. Seetõttu on Finantsinspeksiooni tegevuses olulisel kohal turuosaliste riskide analüüsimine ning tegevuse jälgimine, et ennekõike ennetada maksejõuetust ning vajadusel õigeaegselt rakendada konkreetseid järelevalvelisi meetmeid.

▪ Krediidiasutused

Krediidiasutuste riskianalüüs toimus ka 2014. aastal tavapäraste kvartalialalüüside vormis.

Sarnaselt eelmiste aastatega, valmis 2014. aastal krediidiasutusele järelevalvelise hinnangu protsessi SREP (*Supervisory Review and Evaluation Process*) raames järelevalveline hinnang pankade kohta. Järelevalvelise hinnangu tulemusena võib Finantsinspeksioon määrata krediidiasutusele regulatiivset kapitalinõuet ületava täiendava kapitalinõude.

SREP-i üheks osaks oleva krediidiasutuse sisemise kapitali adekvaatsuse nõude Pillar 2 läbiviimise tulemusel kujunes 2014. aastal Eesti pangandussektori täiendavaks kapitalinõudeks 226,6 miljonit eurot. Seejuures oli Eesti turul tegutseva kahe suurima panga Pillar 2 täiendav kapitalinõue 29,4% suurem kui Pillar 1 puhul nõutav täiendav kapitalinõue. Väikepankade

² Vastavalt kindlustusvahenduse direktiivile (2002/92/EC) toimub kindlustusvahendajate piiriülene teenuse pakkumine lihtsustatud korras, mille kohaselt ei pea kindlustusvahendaja enne teenuse osutamist sellest teavitama sihtriiki. Seega käesolevas tabelis esitatud andmed hõlmavad üksnes neid kindlustusvahendajaid, kes on teenuse osutamisest Finantsinspeksiooni teavitanud.

puhul oli see näitaja 30,6% suurem. Eestis tegutsevate krediidasutuste kapitaliseeritus oli järelevalvelise hinnangu kohaselt tugev ning regulatiivsete normatiivide suhtes piisav. Kõik kolm Eesti krediidasutust, kes osalesid 2014. aastal Euroopa Keskpanga eestvedamisel toimunud pankade põhjalikus hindamises (*Comprehensive Assessment, CA*), läbisid selle väga edukalt.

2014. aastal viidi Euroopa ühtse järelevalvemehhanismi SSM-i (*Single Supervisory Mechanism*) mõistes olulistes pankades läbi stressitest krediidasutuste kapitaliseerituse ja kriisidele vastupidavuse hindamiseks. Tugevusanalüüsis testiti konservatiivset kriisistsenaariumi, mis näitas, et võimalikud negatiivsed olukorrad ei mõjuta Eesti süsteemselt oluliste pankade kapitali adekvaatsust. Võimalikud täiendavad laenukahjud on võimalik katta intressitulu või olemasolevate kapitalipuhvrite arvelt ning mõju nende pankade kapitali adekvaatsuse näitajale jäi alla ühe protsendipunkti.

Lisaks muudele järelevalvelistele tegevustele viis Finantsinspeksioon 2014. aastal läbi kohapealsed kontrollid 9 krediidasutuses ja filiaalis.

Aasta jooksul toimunud kohapealsete kontrollide käigus hinnati krediidasutustes erinevate kontrollide raames järgnevat teemasid:

- vastutustundliku laenamise nõuete täitmist;
- depositooriumi tegevust;
- rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse täitmist;
- investeerimishoiuse sõlmimisel selle sobivuse hindamisega seotud kohustuste täitmist;
- üldjuhtimise korraldust;
- operatsiooniriski juhtimist;
- siseauditi funktsiooni toimimist;
- krediiditegevust ja krediidiriski juhtimist, laenuportfelli kvaliteeti;
- likviidsuse juhtimist ja ressursside kaasamist;
- investeringute juhtimist;
- klientide poolt antud tehingukorralduste käitlemist.

Kapitalijärelevalve valdkonnas läbiviidud kohapealsete kontrollide tulemusel tuvastas Finantsinspeksioon krediidasutuste tegevuse korralduses mitmeid puudusi ning nõudis neljalt krediidasutuselt puuduste likvideerimise ajakava, et võimalikult kiiresti maandada nende krediidasutuste organisatsioonis olevad riskid.

Rahapesu- ja terrorismi tõkestamise suunal oli 2014. aastal krediidasutuste ja filiaalide üle teostatava järelevalve eesmärk kaardistada sektorit läbivad spetsiifilised riskid.

Nelja turuosalise puhul kontrolliti kohapealsete kontrollide käigus kas ja kuidas on täidetud kõrgema riskiga klientidega ärisuhete loomisel seaduses sätestatud nõuded, sealhulgas kas toimib nende klientide tegevuse hilisem monitoorimine ja võimalikest riskidest informeerimine. Kontrollide tulemusel nõudis Finantsinspeksioon kõigilt neljalt kontrolli objektiks olnud järelevalvesubjektilt rahapesu ja terrorismi tõkestamist puudutavate siseprotseduurireeglite täiendamist ja töökorralduse muutmist, et tagada seadusest tulenevate normide parem täitmine.

Kahes krediidasutuses kontrolliti vastutustundliku laenamise põhimõtete järgimist. Kontrolli käigus vaadati, kas pank hindab enne laenuotsuse tegemist kliendi maksevõimet. Kontrolli

tulemusel kohustas Finantsinspeksioon neid kahte turuosalist täpsustama vastutustundliku laenamisega seotud sise-eeskirju.

Kahes krediidasutuses kontrolliti seda, kas investeerimishoiuse lepingu sõlminud klientide puhul hindas pank konkreetse finantstoote sobilikkust kliendile. Kontrolli tulemusel puudusi ei tuvastatud.

Ühes krediidasutuses viidi läbi depooteenuste kontroll, mille käigus hinnati antud valdkonna ülesehituse vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele. Kontrolli tulemusel seati konkreetsele krediidasutusele kohustuseks täiendada vastavaid sise-eeskirju.

2014. aastal toimus üks väärtpaberituru valdkonna kohapealne kontroll krediidasutuses, kus kontrolliti tehingukorralduste käitlemist ning andmete registreerimist ja säilitamist. Kontrolli käigus leiti puudusi väärtpaberitehingute andmete registreerimisel, algsete tehingukorralduste säilitamisel ning tehingukorralduste käitlemise praktikas ja vastavates sisekordades.

▪ Kindlustusandjad

2014. aasta majanduskeskkonda iseloomustas madal intressikeskkond, mis mõjutas enim elukindlustusandjaid. Kahjukindlustusandjate tegevust suunas tihenev konkurents Eesti turgu atraktiivseteks pidavate Euroop Liidu kindlustusandjate filiaalide näol.

Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve EIOPA eestvedamisel ja kõigi liikmesriikide finantsjärelevalveasutuste aktiivsel osavõtul viidi läbi väga oluline kindlustusandjate stressitest, mille eesmärgiks oli hinnata kindlustusandjate stressitaluvust muutustele finantsturgudel ja kindlustusriskides. Eestist osales testis kolm kindlustusandjat. Stressitesti tulemus kinnitab, et jätkuva madala intressikeskkonna tõttu on Eestis enim riskidele avatud just pikaajaliste kohustustega elukindlustusandjad.

Tavapäraselt analüüsis Finantsinspeksioon ka 2014. aastal kõikide kindlustusandjate talitluspidevuse plaanide teste ja nende tulemusi. Analüüsis hinnati, kas testide toimumise aeg ning sisu vastavad esialgselt planeeritule ning kas testide ulatus ja tulemused on kooskõlas testitavate funktsioonide, protsesside ning tehniliste lahenduste prioriteetsusega. Analüüsi tulemusel veenduti, et olulisi puudusi kindlustusandjate talitluspidevuste testimiste korralduses ei ole.

Lisaks muudele järelevalvelistele tegevustele viis Finantsinspeksioon 2014. aastal läbi kohapealsed kontrollid 2 kindlustusandja filiaalis.

Kindlustusandjate üle järelevalve teostamisel keskenduti kindlustuslepingute sõlmimisega seonduvale, ennekõike kahjukäsitlemise ja hüvitamisega seotud protseduuridele.

Kohapealse kontrolli käigus hinnati:

- kindlustuslepingute sõlmimisega seotud protseduure ja kahjude käsitlemise hüvitamist;
- kindlustusvõtjale kohustusliku teabe esitamist.

Kontrollide tulemusel pidid kindlustusandjate filiaalid täiendama asjakohaseid sise-eeskirju. Kontrollide tulemustest teavitas Finantsinspeksioon ka kindlustusandjate päritoluriikide finantsjärelevalveasutusi.

▪ Kindlustusvahendajad

Kindlustusvahendajate järelvalves keskenduti 2014. aastal klientide huvide kaitstuse kontrollimisele.

Lisaks muudele järelvalvelistele tegevustele viis Finantsinspeksioon 2014.aastal läbi 2 kohapealset kontrolli kindlustusmaakleris ja 1 kindlustusagendis.

Kohapealse kontrolli käigus hinnati:

- kindlustuslepingu vahendamisele esitatavate nõuete täitmist.

Kahes kindlustusmaakleri kohapealses kontrollis hinnati seda, kuidas kindlustusmaaklerid täidavad seadusest tulenevaid kindlustusmaaklerluse nõudeid, eeskätt kas maakler oma tegevuses lähtub kindlustusvõtja huvidest, selgitab välja kindlustusvõtja kindlustushuvi, teeb kindlustusvõtjale parima pakkumise ning avaldab kliendile ka vahendustasu suuruse. Kontrolli tulemusel tehti kindlustusmaakleritele ettekirjutused seadusest tulenevate nõuete järgimiseks ja sise-eeskirjade muutmiseks.

▪ Investeeringud – ja pensionifondid

Fondivalitsejate poolt igakuiselt Finantsinspeksioonile esitatavate aruannete põhjal kontrollitakse investeeringu- ja pensionifondide investeeringute vastavust õigusaktides ja fondi tingimustes sätestatud piirangutele.

Finantsinspeksioon koostab fondivalitsejate finantsseisundi kohta kvartalipõhiseid riskianalüüse, milles jälgitakse fondivalitsejate kasumlikkust ning usaldatavusnõuete täitmist. Lisaks regulaarsele aruandlusele küsis Finantsinspeksioon 2014. aastal fondivalitsejate lisateavet, mille eesmärgiks oli muuhulgas saada ülevaade, kuidas on korraldatud fondivalitsejate operatsiooniriski juhtimine ning milline ja kui suur on Venemaa-Ukraina konfliktist tulenev mõju Eesti fondivalitsejate tegevusele. Analüüside tulemused näitasid, et fondivalitsejatel ei olnud märkimisväärsed geopoliitilise konfliktiga seotud otseseid riske.

2014. aastal muutusid nõuded fondivalitsejate omavahenditele rangemaks ja oluliselt keerulisemaks, seetõttu oli järelvalveline fookus 2014. aastal suunatud fondivalitsejate kapitaliseerituse piisavuse jälgimisele. Kuni 2014. aastani ei olnud fondivalitsejatele kehtestatud riskipõhiseid kapitalinõudeid. 2014. aastal jõustunud seadusemuudatus näeb ette, et alternatiivfondi fondivalitseja tegevusluba omav isik peab hoidma täiendavat kapitali kutsealasest hooletusest tulenevate vastutusriskide katmiseks.

Lisaks muudele järelvalvelistele tegevustele viis Finantsinspeksioon 2014. aastal läbi 13 kohapealset kontrolli fondivalitsejas.

Kohapealse kontrolli käigus hinnati:

- fondivalitseja juhtide tasustamist;
- kohustuslike pensionifondide arvel kulutuste tegemist ja tasude maksmist;
- konservatiivsete pensionifondide investeeringute vastavust seaduses sätestatud piirangutele.

Investeeringis- ja pensionifondide üle järelevalve teostamisel hinnati 2014. aastal viies fondivalitseja kohustuslikke pensionifonde valitsevas fondivalitsejas kohustuslike pensionifondide arvel kulutuste tegemist ja tasude maksmist. Kuues fondivalitsejas kontrolliti konservatiivsete pensionifondide investeeringute vastavust seaduses sätestatud piirangutele. Kahes fondivalitsejas oli kontrolli eesmärk hinnata fondivalitsejate juhtide tasustamisega seonduvat. Finantsinspeksioon ei tuvastanud kontrollide käigus märkimisväärsed seadusele ja muudele kohalduvatele nõuetele mittevastavusi.

▪ Investeeringisühingud

Investeeringisühingute puhul on oluliseks järelevalveliseks instrumendiks üks kord aastas antav järelevalveline hinnang SREP (*Supervisory Review and Evaluation Process*) investeeringisühingu finants- ja operatsiooniliste riskide kohta. 2014. aastal läbiviidud järelevalveliste hinnangute raames kujunesid investeeringisühingute kapitalinõuded keskmiselt 1,93 korda suuremaks seaduses sätestatud omavahendite normatiivist. See fakt näitas ilmekalt, et investeeringisühingud olid 2014. aastal avatud kõrgetele riskidele ja seetõttu peavad investeeringisühingud hoidma riskide katteks suuremaid kapitalivarusid.

Investeeringisühingute järelevalves oli 2014. aasta vältel tähelepanu keskmes Venemaa-Ukraina konfliktist tulenevate riskide hindamine. Kuna finantssturg oli muutlik, siis jälgis Finantsinspeksioon investeeringisühingute kasumlikkust, varade geograafilist koosseisu ning seda, millistes finantsinstrumentides hoidis investeeringisühing klientide vara. Tähelepanu all olid ka riskipositsioonide muutumised ning tavapärasest erinevate olukordade mõju investeeringisühingute finantsseisundile.

Kuna investeeringisühingute jaoks tekitasid 2014. aastal enim probleeme järsud muutused kapitaliseerituses, ootamatud kahjumid, omaniku finantsseisundi halvenemine ja suuremahulised positsioonid Venemaa turul, siis lisaks SREP-i raames kõikidele investeeringisühingutele kehtestatud täiendavale kapitalinõudele, nõudis Finantsinspeksioon kahelt investeeringisühingult riskide maandamise tegevuskava, ühele investeeringisühingule tehti kohustuseks esitada aruandlust sagedamini ja ühele kehtestati suurema likviidsuspuhvri hoidmise kohustus.

2014. aastal kohapealseid kontrole investeeringisühingutes ei toimunud. Finantsinspeksioon jälgis seda, kas ja kuidas investeeringisühingud kõrvaldavad 2013. aastal toimunud kontrollide käigus tuvastatud puudusi.

▪ Makseasutused

Finantsinspeksioon võttis 2014. aastal tähelepanu alla suuremate makseasutuste tegevuse rahapesu tõkestamise valdkonnas. Finantsinspeksioon jälgis makseasutuste kliendibaasi, pöörates erilist tähelepanu suurte rahavoogudega mitteresidendist klientide tehingutele. Makseasutuste kliendibaasi analüüsimise eesmärgil hindas Finantsinspeksioon mõningatel juhtudel ka valitud klientide taustadokumente, küsiti selgitusi makseasutuste juhtidelt ning tutvuti makseasutuste kliendiandmebaaside sisuga.

Kuna mitte kõik makseasutused ei ole saavutanud piisavat ärimahtu stabiilse kasumlikkuse tagamiseks, vaadati kas makseasutused täidavad usaldatavusnormatiive. 2014. aastal pidi

Finantsinspeksioon mitmel juhul sekkuma ning nõudma osadelt makseasutuselt tihedamat aruandlust või kapitaliseerimiskava esitamist või täiendavate omavahendite sissemaksmist.

Finantsinspeksioon hindab ka juhtide vastavust seaduses sätestatud nõuetele, 2014. aastal leidis Finantsinspeksioon ühel juhul, et makseasutuse juht ei vasta laitmatu reputatsiooni nõudele ning tegi ettekirjutuse juhi tagasikutsumiseks.

2014. aastal kohapealseid kontrole makseasutustes ei toimunud. Küll aga jälgis Finantsinspeksioon seda, kas ja kuidas makseasutused kõrvaldavad 2013. aastal toimunud kontrollide käigus tuvastatud rahapesualaseid rikkumisi. Ühel korral tehti subjektile ettekirjutus nõudmises viia oma tegevus kooskõlla seadustega.

▪ Väärtpaberiturg

Väärtpaberiturul igapäevaselt toimuvate tehingute seire viis 2014. aastal mitmekümne turumanipulatsiooni kahtlusega üksiktehingu avastamiseni, millega jätkas Finantsinspeksioon õiglase väärtpaberituru eest seismist ka kahanevate kauplemismahtude juures.

2014. aastal esitas Finantsinspeksioon prokuratuurile kuriteokaebuse kriminaalmenetluse alustamiseks ühe eraisiku ning kahe äriühingu suhtes turumanipulatsiooni tunnustel. Faktilised asjaolud näitasid manipulatiivset kauplemist, tegemist oli peamiselt majandusliku sisuta ehk nn *wash sales* tehingutega ja sulgemishinna mõjutamisega.

Ülepiiriliste turukuritarvituste tuvastamisel olid peamiseks rahvusvahelisteks koostööpartneriteks Läti, Leedu, Ameerika Ühendriikide, Bulgaaria ja Luksemburgi väärtpaberituru järelevalveasutused.

2014. aasta jooksul avalikustas Finantsinspeksioon oma veebilehel 334 hoiatusteadet isikute kohta, kes ei oma investeerimisteenuse osutamise tegevusluba, kuid on investeerimisteenuseid osutanud Eestis või mujal Euroopa Liidus.

Kolme isiku tegevuse suhtes esitati kuriteokaebus tegevusloata investeerimisteenuse osutamise kohta.

Finantsinspeksioon teostab järelevalvet NASDAQ OMX Tallinn AS-i poolt korraldatavale reguleeritud väärtpaberiturule kauplemiseks võetud aktsiate emitentide aruandluse kvaliteedi, usaldusväärsuse ja võrreldavas vormis avalikkusele esitamise üle. 2014. aastal toimus kaheksa emitentide finantsaruannete vahekontrollimist ning kümme aastaaruande kontrollimist.

Kõikide emitentide puhul kontrolliti aastaaruandes avalikustatud aktsiakasumi arvutamise ja kasumi jaotamise ettepanekute korrektsust. Täiendavalt keskenduti emitentide poolt laenuitingimuste mittetäitmise avalikustamise ning firmaväärtuse ja varade õiglase väärtuse hindamise kohta teabe avalikustamisele. Kontrollide käigus ei tuvastatud emitentide aruannetes olulisi nõuetele mittevastavusi.

Reguleeritud turu korraldaja tegevuse puhul oli 2014. aastal tähelepanu keskmes ettevõtte juhtimise valdkond, sealhulgas tehniliste lahenduste ja nende juhtimise töökorralduslikud küsimused Baltikumi börside lõikes. Samuti analüüsiti kas ja millisel määral on

välisinsvestoritele ja analüütikutele kättesaadav Eesti reguleeritud turgu puudutav statistika. Hinnati seda, kas börsi ja väärtpaberite keskregistripidaja kapitaliseeritus on piisav.

AS-ga Eesti Väärtpaberikeskus seoses on tähelepanu keskmes olnud ettevõtte tegevuse vastavus CPSS-IOSCO poolt 2012. aastal avaldatud printsiipidele³.

3.4. Finantsteenuste läbipaistvus ja tarbijapoliitika

3.4.1. Finantsteenuste läbipaistvus

Finantsinspeksiooni seaduse kohaselt puudub Finantsinspeksioonil pädevus lahendada finantsteenuste klientide kaebusi sisuliselt. See tähendab, et Finantsinspeksioon ei saa konkreetses tsiviilasjas teha vaidlevatele osapooltele kohustuslikke ettekirjutusi. Küll aga saab Finantsinspeksioon anda sõltumatu hinnangu tekkinud olukorra kohta.

Kliendikaebuste registreerimine ja süstematiseerimine annab Finantsinspeksioonile ülevaate finantsteenuste turu peamistest vaidlustest ja aitab kaasa riskipõhise järelevalvemudeli rakendamisele teenusejärelevalve valdkonnas.

Kui alates 2006. aastast näitas kliendikaebuse arv pidevat kasvutrendi, saavutades oma kõrghetke 2010. aastal ühtekokku 181 kaebusega, siis aastatel 2011-2013 oli kaebuste arv langustrendis.

Pöördumiste dünaamika aastate lõikes:

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pangad	36	24	95	97	88	101	80	64	72
Kindlustus	30	56	54	55	89	45	34	33	33
Muud	6	2	4	5	4	2	5	5	3
Kokku	72	82	153	167	181	148	119	102	108

2014. aastal esitati Finantsinspeksioonile kokku 108 kaebust finantsteenuste kohta.

Valdav osa kaebustest esitati panga- ja kindlustusteenuste ning üksikud kaebused investeerimisteenuste kohta. Kui kindlustusteenusega seotud vaidluste osakaal kaebuste kogumahust on jäänud võrreldes 2013. aastaga samasse suurusjärku, siis pangateenustega seotud vaidluste osakaal on mõnevõrra suurenenud.

Pangateenuste puhul domineerisid 2014. aastal klientide igapäevaste pangatehingute tegemisel tekkinud probleemidega seonduvad kaebused.

Laenuteenuste puhul tekkis enim probleeme intressimarginaali tõstmise ja lepingujärgsete kohustuste täitmisega seonduvates küsimustes ning investeerimisteenuste kliendid esitasid lepingutingimusi puudutavaid kaebusi. Kindlustusteenuste kliendid ei olnud rahul sellega kuidas kindlustusseltsid menetlevad kahjujuhtumeid, see tähendab kliendil ja kindlustusandjal tekkis eriarvamus kahjuhüvitiste suuruse määramisel ja siis, kui kindlustusandja keeldus kahjuhüvitiste maksmisest.

³ Printsiibid on leitavad [BIS-i kodulehel avaldatud vastava pressiteate vahendusel](#).

Esitatud kaebuste arv teenuste liikide ja teenuseosutajate lõikes:

Teenuse liik	Kaebuste arv
Arveldused	27
Laen/krediit	26
Varakindlustus	10
Liikluskindlustus	10
Makseteenus	8
Investeermisteenus	5
Kaskokindlustus	5
Muu	5
Pension	4
Elukindlustus	3
Õnnetusjuhtumikindlustus	2
Reisikindlustus	2
Hoius	1

Teenuse pakkuja	Kaebuste arv	Turuosad oma sektoris ⁴
Swedbank AS	25	40%
Nordea Bank AB Eesti filiaal	15	14%
AS SEB Pank	14	23%
If P&C Insurance AS	8	26%
Danske Bank A/S Eesti filiaal	7	10%
Codan Forsikring A/S Eesti filiaal	5	11%
AAS Gjensidige Baltic Eesti filiaal	4	2%
Swedbank P&C Insurance AS	4	16%
AS DNB Pank	3	3%
ERGO Insurance SE	3	17%
AS Eesti Krediidipank	3	1%
BTA Insurance Company SE Eesti filiaal	3	4%
AS LHV Pank	2	3%
Admiral Markets AS	2	34%
AAS "Baltikums"	1	NA
BIGBANK AS	1	2%
AS Citadele banka Eesti filiaal	1	1%
ERGO Life Insurance SE Eesti filiaal	1	6%
Mandatum Life Insurance Baltic SE	1	13%
Seesam Insurance AS	1	10%
Swedbank Life Insurance SE	1	39%
UAB DK "PZU Lietuva" Eesti filiaal	1	4%
Versobank AS	1	1%
Western Union Payment Services Ireland Ltd	1	NA

⁴ Märkus: Turuosad on 31.12.2014 seisuga. Kindlustuses on turuosad esitatud kindlustusmaksete alusel ning ei sisalda edasikindlustusmakseid. Panganduses, fondivalitsejate ja investeerimisühingute puhul varade mahu järgi (andmed on Eestis tegutseva ettevõtte kohta ega sisalda tütar- ja sidusettevõtteid või filiaale).

3.4.2 Elanikkonna teadlikkuse edendamine

Järelevalvetegevusele lisaks annab Finantsinspeksioon finantsteenuste tarbijatele neutraalsed infot finantsteenuste ja -toodete kohta.

Finantsteenuste tarbija jaoks on oluline olla teenusepakkujale võrdväärseks lepingupartneriks ja osata teenuse valimisel, lepingute sõlmimisel ja täitmisel ning oma õiguste kaitsel tähelepanu pöörata ka sellistele aspektidele, millele teenusepakkujad iga kord tähelepanu ei juhi.

Tarbijateavitus edasise paremaks planeerimiseks tellis Finantsinspeksioon Turu-uuringute AS-lt 2014. aasta detsembris finantsteenuste kasutamise ja tarbijate teadlikkuse uuringu. Uuringu kohaselt sooviksid finantsteenuste tarbijad lisateadmisi investeerimishoiuse, eluasemelaenu ning börsil väärtpaberite ostu-müügi kohta. Samuti soovitakse rohkem teavet krediitdiasutusega sõlmitavate erinevate lepingute muutmise ja ennetähtaegse lõpetamise võimaluste ning tagajärgede kohta. Tarbija jaoks on oluline ka teave teenuse tegeliku hinna ja kulu kohta. Kindlustusteenuseid puudutavate teemade puhul soovitakse teada seda, millisel juhul ei kuulu tekkinud kahju hüvitamisele ning millised riskid on varakindlustuse puhul kaetud.

Uuring näitas, et Eesti elanike huvi finantsteenuste kasutamise vastu on väike. 48% küsitletutest ei soovi finantsteenuste valdkonna kohta mingit lisateavet ja 72% ei plaani lähema aasta jooksul kasutada finantsteenuseid. Kuigi 44% inimestest arvab, et on pigem säästlikud, siis vaid iga kolmas küsitletu oli teadlik sellistest säästmis- ja investeerimisviisidest, mille puhul kliendi raha on riigi poolt kaitstud.

Finantsinspeksioon korraldas 2014. aastal ümber tarbijateavitus valdkonna, asudes fokuseeritumalt toetama teenusejärelevalves vajalike sõnumite edastamist.

3. 5. Tegevus õiguskeskkonna kujundamisel

3.5.1. Õigusloome

Finantssektoris oli 2014. aasta seadusloomemahukas, puudutades nii kehtivate seaduste olulist uuendamist, kui ka täiesti uute seaduste väljatöötamist. Finantsinspeksioon andis oma pädevuste ja võimaluste piires panuse seadusloomealasesse koostöösse, esitades eelnõusid väljatöötanud töögruppidele arvamusi ja osaledes seaduseelnõusid ettevalmistanud töögruppide töös.

Finantsinspeksioon tegeles 2014. aastal nelja mahuka seadusloome projektiga:

- Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seadus (FELS). FELS tugineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivil 2014/59/EL ning kohaldub eelkõige krediitdiasutustele. FELS-s sätestatakse meetmed, millega oleks kõige tõhusam finantskriisi ennetada või seda ühiskonna ja maksumaksja jaoks võimalikult minimaalse kuluga lahendada. Kriisilahendusametuseks on Finantsinspeksioon.
- Krediidandjate ja -vahendajate seadus (KAVS). KAVS-i eesmärgiks on ühtlustada finantseerimisasutustele kehtivad nõuded, samuti suurendada laenuandjate ja -vahendajate vastutust nende tegevusega seotud nõuete täitmisel ning saada ülevaadet nende tegevuse ulatusest Eesti turul. KAVS-ga kehtestatakse nõuded krediidandjate ja -vahendajate

tegevusele ning seatakse sisse tegutsemiseks tegevusloa taotlemise kohustus. KAVS koondab täiendavad krediidiandjad ja –vahendajad Finantsinspeksiooni järelevalve alla lisaks seni meie järelevalve all olnud krediidiasutustele. KAVS on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/17/EL.

- Kindlustustegevuse seadus (KindlTS). Uue KindlTS põhieesmärk on reguleerida kindlustustegevust ja kindlustusvahendust, täiendades ja ajakohastades kehtivat kindlustus- ja vahendusregulatsiooni. Kindlustusvaldkonna regulatsioonide uuendamine ei toimunud üksnes Eestis, vaid Euroopa Liidu üleselt. KindlTS-ga viiakse siseriiklik õigus vastavusse Euroopa Liidu uute nõuetega, mis tulenevad kindlustustegevust reguleerivatest Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiividest 2009/138/EL ja 2014/51/EL.
- Investeerimisfondide seadus (IFS). IFS-i eesmärk on anda võimalus uute fondistruktuuride asutamiseks ja seeläbi avardada investorite võimalusi investeerimisfondide kaudu investeerimiseks. Eelnõu on seotud järgmiste Euroopa Liidu aktidega: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivid 2003/41/EL; 2007/44/EL; 2009/65/EL; 2011/61/EL ja 2013/14/EL ning komisjoni direktiivid 2007/16/EL; 2010/43/EL ja 2010/44/EL.

3.5.2 Kohtuvaidlused

Finantsinspeksioon tegeles 12 kohtuvaidlusega, millest kolm lõppes 2014. aastal.

Esimese kohtuasja puhul esitasid kaebuse krediidiasutuse aktsionärid, kes soovisid, et kohus tühistaks Finantsinspeksiooni olulise osaluse loa, mis oli antud sama krediidiasutuse teisele aktsionärile. Kohus ei rahuldanud aktsionäride kaebust ja leidis, et riiklikku sõltumatut finantsjärelevalvet tehakse avalikest huvidest kantuna.

Teine puudutas otsust, millega Finantsinspeksioon keeldus kandmast kindlustusvahendajat kindlustusvahendajate nimekirja, sest Finantsinspeksiooni hinnangul ei ole selle kindlustusvahendaja juhatuse liikme eri- või ärialane reputatsioon laitmatu. Vaidlus läbis kõik kohtuastmed ning Riigikohus jättis Finantsinspeksiooni haldusotsuse jõusse.

Kolmas, pankade varade põhjaliku hindamisega seotud kohtuasi, lõppes kaebaja poolt kaebuse tagasivõtmisega.

2014. aastal lõppes väärteo aegumisega Finantsinspeksiooni ja börsiemitendi vaheline kohtuvaidlus, milles börsiemitent vaidlustas Finantsinspeksiooni 16. detsembril 2011 sisetabe avalikustamise nõuete rikkumise väärteoasjas tehtud otsuse.

3.5.4. Aruandluse areng

2014. aasta 1. jaanuaril jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013 usaldatavusnõuete kohta. Pangandusmäärusega kehtestatakse kõikidele Euroopa Liidus tegutsevatele investeerimisühingutele ja krediidiasutustele ühtsed järelevalveliste aruannete nõuded. Nimetatud nõuded kehtestati Euroopa Komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 680/2014, mis jõustus 1. jaanuaril 2014. Aruandluse standardiga ühtlustati Euroopa krediidiasutuste ja investeerimisühingute järelevalveliste aruannete sisu, vorm, aruandeperioodid ning esitamise tähtajad.

Uue Euroopa Liidu harmoniseeritud aruandluse standardi alusel esitatavaid aruandeid on - 49 usaldatavusnõuete arvutamise ning jälgimisega seotut ja 65 aruandevormi konsolideeritud finantsseisundi kohta.

Uue elu- ja kahjukindlustuse riskipõhise kapitali adekvaatsuse raamistiku Solventsus II rakendamise ettevalmistamisega seoses keskendus Finantsinspeksioon 2014. aastal Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutuse EIOPA suunisele „Liikmesriikide pädevatele asutustele teabe esitamise suunised“. See suunis annab juhiseid kindlustus- ja edasikindlustusandjatele ning nende konsolideerimisgruppidele aruandluse esitamiseks enne Solventsus II nõuete rakendumist 1. jaanuaril 2016.

Mahukad ja uued nõuded on väljakutseks nii turuosalistele kui ka Finantsinspeksioonile.

3.5.5. Finantsinspeksiooni juhendid

Finantsinspeksiooni soovituslikud juhendid selgitavad finantsvaldkonna tegevust reguleerivate õigusaktide sätteid ning suunavad järelevalvesubjekte täitma õigusaktidest tulenevaid nõudeid.

Euroopa ühtne järelevalvemehhanism SSM (*Single Supervisory Mechanism*) ning kuulumine Euroopa finantsjärelevalveasutuste võrgustikku tähendab seda, et ühtlustub nii liikmesriikide järelevalvepraktika kui ka regulatiivne raamistik. See asjaolu kajastub Eesti õigusesse üle võetud ja Finantsinspeksiooni soovituslike juhenditena kehtestatud dokumentide arvu suurenemises.

Finantsinspeksioon on 2014. aastal üle võtnud ja kehtestanud Finantsinspeksiooni soovitusliku juhendina järgmised Euroopa finantsjärelevalveasutuste suunised:

- „Vastastikuse mõistmise memorandumid näidise suunised, milles käsitletakse alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiiviga hõlmatud üksuste järelevalvega seotud konsultatsioone, koostööd ja teabevahetust“ (ESMA/2013/998);
- „Suunised erineva vahendite väljavooluga jaehoiuste kohta likviidsusaruannetes, mis koostatakse määruse (EL) nr 575/2013 raames, mis käsitleb krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmist (omavahendite nõuete määrus)“ (EBA/GL/2013/01);
- „Börsil kaubeldavate fondide ja muude eurofondide emissioone käsitlevad suunised“ (ESMA/2014/937ET);
- „Suunised ja soovitused makse- ja arveldussüsteemide komitee ning Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni finantsturu infrastruktuuride põhimõtete rakendamise kohta kesksete vastaspoolte puhul“ (ESMA/2014/1133);
- „Alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid käsitleva direktiivi artikli 3 lõike 3 punkti d ning artikli 24 lõigete 1,2 ja 4 kohaste aruannetega seotud kohustusi käsitlevad suunised“ (ESMA/2014/869);
- „Koormatud ja koormamata varade andmete avaldamise kohta“ (EBA/GL/2014/03);
- „Krediidasutuste rahastamiskavade ühtlustatud määratlused ja vormid vastavalt dokumendi ESRN/2012/2 soovitus A punktile 4“ (EBA/GL/2014/04).

2014. aastal jõustusid Finantsinspeksiooni soovitusliku juhendina kehtestatud mitmed EIOPA suunised, mis selgitavad riskipõhisele kapitaliregulatsioonile Solventsus II-le üleminekut:

- „Suunised sisemudelite eeltaotlusmenetluste kohta“ (EIOPA-CP-13/011 ET). Juhendi eesmärgiks on selgitada eeltaotlusmenetlusega seonduvat neile kindlustusandjatele, kes kavandavad alates 2016 kapitalivajaduse arvutamiseks kasutada sisemudelit;
- „Juhtimissüsteemide suunised kindlustusandjatele“ (EIOPA-CP-13/08 ET) selgitab, võtmeisikute sobivuse, riskide juhtimise, investeerimise mõistlikkuse põhimõtte, omavahendite, sisekontrolli süsteemi ja võtmefunktsioonide seost kogu juhtimissüsteemiga;
- „Suunised kindlustusandjatele ettevaatava oma riskide hindamise kohta (ORSA põhimõtete alusel)“ (EIOPA-CP-13/09 ET) selgitab oma riskide hindamise olemust, põhimõtteid ja ulatust Solventsus II ettevalmistavas etapis.

3.6. Rahvusvaheline koostöö

3.6.1. Euroala ühtne pangandusjärelevalve

4. novembril 2014. aastal alustas tööd Euroopa ühtne järelevalvemehhanism SSM (*Single Supervisory Mechanism*), kuhu kuuluvad Euroopa Keskpank ja euroala riikide pangajärelevalveasutused. Ühtse järelevalvemehhanismi ülesanne on tagada Euroopa pangandussüsteemi turvalisus ja usaldusväärsus, suurendada finantslõimumist ja –stabiilsust ja tagada järelevalve järjepidevus.

Ühtne järelevalvemehhanism on ühtse kriisilahendusmehhanismi kõrval üks kahest Euroopa pangandusliidu alustalast. Ühtsest järelevalvemehhanismist võtavad osa kõik euroala riigid.

Ühtne järelevalvemehhanism ei hõlma finantsteenuste ja rahapesu tõkestamise järelevalvet ega ka muude finantsvahendajate kapitalijärelevalvet. Euroopa Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013 jagab krediidasutused olulisteks ja vähemolulisteks.

Euroopa Keskpank teostab otsest järelevalvet 123 euroala olulise pangagrupi üle. Eestis tegutsevatest krediidasutustest on Euroopa Keskpanga otsese järelevalve all Swedbank AS ja AS SEB Pank. Otsene järelevalve tähendab seda, et otsuseid teeb SSM-i (*Single Supervisory Mechanism*) järelevalvenõukogu, tegevust planeerib ja viib ellu Euroopa Keskpank koostöös Finantsinspeksiooniga, kelle poolt on põhiressurs.

Ülejäänud Eestis tegutsevad krediidasutused on endiselt Finantsinspeksiooni otsese järelevalve all. Finantsinspeksioon järgib töös Euroopa Keskpanga üldiseid juhtnööre, kui selliseid on ühes või teises küsimuses antud.

Lisaks euroala 123 panga kapitali- ja likviidsusnõuete täitmise tagamisele, kuulub alates ühtse pangandusjärelevalve rakendumisest Euroopa Keskpanga ülesannete hulka ka kõigi krediidasutuste tegevuslubade andmine, tühistamine ja pankades olulise osaluse omadamiseks nõusoleku andmine.

Oluliste pankade järelevalvega tegelevad ühised järelevalverühmad, kuhu kuuluvad Euroopa Keskpanga ja konkreetse panga asukohamaa järelevalveasutuste eksperdid.

Ühtse järelevalvemehhanismi otsustusorgan on järelevalvenõukogu. Viimase otsused kinnitab lõppotsustajana Euroopa Keskpanga nõukogu. Järelevalvenõukogusse kuuluvad Euroopa Keskpanga ja euroala riikide finantsjärelevalveasutuste esindajad. Järelevalvenõukogu liige on Finantsinspeksiooni juhatuse esimees Kilvar Kessler ja asendusliige on juhatuse liige Andres Kurgpõld.

2014. aastal toimus 22 järelevalvenõukogu koosolekut Frankfurdis ning käsitleti 208 erinevat päevakorrapunkti. 2014. aastal tegi järelevalvenõukogu 101 korral otsused kirjaliku menetluse vormis.

Kuna 2014. aasta oli ennekõike ühtset pangandusjärelevalvet ettevalmistav aasta, siis enne ühtse järelevalve rakendumist 4. novembril 2014, tehtud otsused, olid valdavalt ühtset süsteemi ettevalmistava iseloomuga.

Võrreldava ülevaate saamise eesmärgil viis SSM koostöös Euroopa Keskpangaga läbi euroala pankade põhjaliku hindamise (*Comprehensive Assessment, CA*), mis koosnes pankade varade kvaliteedi hindamisest (*Asset Quality Review, AQR*) ja tugevusanalüüsist. Pankade varade kvaliteedi hindamise käigus hinnati euroala pankade varade tegelikku väärtust ja tagatiste piisavust 31. detsembri 2013 seisuga.

Lisaks SSM-i järelevalvenõukogu töös osalemisele võttis Finantsinspeksiooni juhatuse esimees Kilvar Kessler 2014. aastal osa ka SSM-i juhtkomitee (*Steering Committee*) tööst. Tegemist on kaheksaliikmelise organiga, kuhu kuulub kolm liiget Euroopa Keskpangast ja viis rotatsiooni korras vahetuvat liiget liikmesriikide järelevalveasutustest. SSM-i juhtkomitee ülesanne on toetada järelevalvenõukogu tegevust ja teha ettevalmistusi järelevalvenõukogu koosolekuteks.

2014. aastal osalesid Finantsinspeksiooni eksperdid SSM-i 21 erinevas töögrupis või komitees, kokku 68 koosolekul.

3.6.2. Osalemine Euroopa finantsjärelevalveasutuste töös

Euroopa Liidu liikmesriigina on Eesti finantssektor Euroopa ühtse finantsteenuste turu osa, Eesti finantsstabiilsus sõltub kõige otsesemalt koostööst teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega. Üheks võimaluseks Euroopa Liidu järelevalvepoliitika kujundamises kaasa rääkida on osaleda Euroopa finantsjärelevalveasutuste töös.

Euroopa Liidu liikmesriikide järelevalveasutuste esindajad osalevad Euroopa finantsjärelevalveasutuste ESA-de (*European Supervisory Authorities*) – Euroopa Pangandusjärelevalve EBA (*European Banking Authority*), Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve EIOPA (*European Insurance and Occupational Pensions Authority*) ja Euroopa Väärtpaberijärelevalve ESMA (*European Securities and Markets Authority*) – järelevalvenõukogude töös.

Kõiki kolme finantsjärelevalveasutust ühendab Euroopa Järelevalveasutuste Ühiskomitee (*Joint Committee*), kus 2014. aastal tegeleti muuhulgas Euroopa finantsjärelevalveasutuste eelarve, strateegiaküsimuste ning finantsturu arengute ja riskide kohta ülevaadete koostamisega.

2014. aastal olid Finantsinspeksiooni esindajad nimetatud Euroopa finantsjärelevalveasutuste 56 erineva komitee või töögrupi liikmeks, osaleti 102 komitee või töögrupi kohtumisel.

▪ Euroopa Pangandusjärelevalve EBA

Euroopa Pangandusjärelevalve EBA järelevalvenõukogu hääleõiguslik liige on Finantsinspeksiooni juhatuse liige Andres Kurgpõld ja asendusliige on juhatuse esimees Kilvar

Kessler. EBA nimetas Andres Kurgpõllu EBA liikmetevahelise erimeelsuste lahendamise komisjoni alternatiivliikmeks

2014. aastal võttis Finantsinspeksiooni esindaja osa seitsmest EBA järelevalvenõukogu koosolekust.

2014. aasta lõpus kujunes EBA üheks olulisemaks teemaks pankade saneerimise ja kriisilahenduse direktiivi (BRRD) puudutavate erinevate rakendusmeetmete väljatöötamine.

2014. aastal oli EBA tegevuses esiplaanil koostöös Euroopa Keskpanga stressitesti ajakava ja meetodi koostamine. EBA-s kiideti 2014. aasta jooksul heaks 11 suunist.

2014. aastal osalesid Finantsinspeksiooni eksperdid kolme EBA alalise komitee ja alamtöögrupi töös, kokku 24 kohtumisel.

▪ Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve EIOPA

Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve EIOPA järelevalvenõukogu hääleõiguslik liige on Finantsinspeksiooni juhatuse esimees Kilvar Kessler ja asendusliige on juhatuse liige Andres Kurgpõld.

2014. aastal võttis Finantsinspeksiooni esindaja osa seitsmest EIOPA järelevalvenõukogu koosolekust.

EIOPA tegevuses oli 2014. aastal üheks oluliseks sündmuseks EIOPA stressitesti läbiviimine. Testi tulemused avalikustas EIOPA 2014. aasta novembris. EIOPA-s kiideti 2014. aastal heaks 2 suunist.

2014. aastal osalesid Finantsinspeksiooni eksperdid EIOPA 6 komitee ja töögrupi koosolekul, kokku 30 kohtumisel.

▪ Euroopa Väärtpaberijärelevalve ESMA

Euroopa Väärtpaberijärelevalve ESMA järelevalvenõukogu hääleõiguslik liige on Finantsinspeksiooni juhatuse liige Andre Nõmm ja asendusliige on juhatuse esimees Kilvar Kessler.

2014. aastal võttis Finantsinspeksiooni esindaja osa kaheksast ESMA järelevalvenõukogu koosolekust.

ESMA tegevuses oli 2014. aastal jätkuvalt olulisel kohal finantsinstrumentide turgude direktiivi (MiFID II), turukurutarvituse direktiivi ja määruste (MAD ja MAR) ning Euroopa Turgude Infrastruktuuri määrusega (EMIR) seotud teemad.

Esmakordselt kaaluti MiFID II/MiFIR ja EMIR-i rakendumise raames ühtsete Euroopa IT-süsteemide loomist ning arutati, kas liikmesriigid peaksid välja töötama turu infrastruktuuri süsteemid:

- instrumentide võrdlusandmestik (*MiFIR Instruments Reference Data*),
- tehingutest teavitamine (*MiFIR Transaction Reporting Project*)

- teabehoidlate andmestikule tsentraalne juurdepääs (*Single Access Point for Querying Trade Repositories*).

Eesti otsustas osaleda teabehoidlate andmestikule tsentraalset juurdepääsu võimaldava süsteemi väljatöötamise projektis.

ESMA-s kiideti 2014. aastal heaks 2 suunist.

2014. aastal osalesid Finantsinspeksiooni eksperdid ESMA 8 töögrupi või komitee töös, kokku 45 kohtumisel.

Finantsinspeksioon oli üheks osapoleks 2014. aastal sõlmitud ESMA koostöökokkuleppes, kui sõlmiti alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid käsitleva direktiivi AIFMD alusel koostöölepped Egiptuse, Uus-Meremaa, Vietnami ning Lõuna-Korea vastavate järelevalveasutusega. Finantsinspeksioon allkirjastas ka ESMA poolt koostatud järelevalvelist tegevust ja teabevahetust puudutava koostöökokkulepe, millesse on kaasatud kõik EL ja EEA liikmed.

3.6.3. Rahvusvaheline koostöö rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel

2014. aasta septembris kaitses Eesti edukalt Euroopa Nõukogu rahapesu vastase võitlusega tegeleva ekspertkomitee Moneyval⁵ plenaaristungil rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid hindavat raportit. Raportis on märgitud, et Finantsinspeksiooni järelevalve alla kuuluvate järelevalvesubjektide rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise hoolsusmeetmete täitmine vastab suures ulatuses rahvusvahelistele standarditele ja kohustatud isikute tegevuse üle toimub Eestis tõhus järelevalve.

Raportis tuuakse välja mõned aspektid, kus hindajate arvates on Eestil veel mõned sammud astuda rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise efektiivistamise suunas. Raportis märgitakse, et Finantsinspeksiooni poolt kohaldatavad karistused tuvastatud rikkumiste eest ei ole rahalises mõõtnes piisavalt mõjusad. Lisaks märgitakse, et mõnede järelevalvesubjektide puhul tuleks rohkem tähelepanu pöörata ärisuhetes tegelike kasusaaajate ja tehingutes kasutatavate varade päritolu tuvastamisele.

Raportis leidis käsitlemist ka Finantsinspeksiooni poolt rakendatav riskipõhine järelevalvemudel, mille puhul leidsid hindajad, et vaatamata rakendatud põhimõtete ja meetmete põhjendatusele, tuleks näiteks elukindlustuse sektoris suurendada järelevalvelise tegevuse osakaalu rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas.

Finantsinspeksioon arvestab oma tegevuses Moneyval'i raportis toodud tähelepanekuid.

Koostöös teiste Eesti pädevate asutustega valmis rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud ohtude kohta hinnang, mis esitati rahapesu tõkestamise alasele valitsuskomisjonile kinnitamiseks. Riiklik ohuhinnang koostati Maailmapanga metoodika alusel. Ohuhinnangu kokkuvõtte kohaselt on Eesti krediidi- ja finantseerimisasutuste valmisolek rahapesu tõkestamise standardite ja hoolsusmeetmete järgimiseks kõrge. Samuti leiti, et rakendatavad järelevalve- ja kontrollisüsteemid on efektiivsed.

⁵ <http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/>

3.6.4. Koostöö välisriikide järelevalvetega

2014. aastal jätkus koostöö Euroopa Liidu liikmesriikide järelevalveasutustega eesmärgiga saada detailset infot Eesti järelevalvesubjektide emaettevõtjate koduriigi järelevalvetelt. Järelevalveasutuse koostöö on oluline järelevalveliste prioriteetide ühtlustamiseks, seda ennekõike piiriüleste gruppide järelevalves ning ühtse pangandusjärelevalve tingimustes.

2014. aasta alguses ametisse asunud Finantsinspeksiooni uue juhatuse eestvedamisel toimus märtsikuus Riias Finantsinspeksiooni, Läti järelevalveasutuse⁶ ja Leedu Keskpanga juhatuste ühiskohtumine, kus räägiti olulisematest järelevalvelistest prioriteetidest ning arutati finantssektori arengute teemadel. Samasisulised kohtumised toimusid kas Soome järelevalve ja Rootsi järelevalve juhtkonnaga.

2014. aastal astus pangandusalase koostööraamistiku üheks osapooleks Euroopa Keskpank ning sellest tulenevalt muudeti koostöökokkuleppeid ning muutus järelevalvekolleegiumite koosseis. Finantsinspeksioon osaleb vaatlejana oluliste pankade järelevalvekolleegiumites.

Kokku osalesid 2014. aastal Finantsinspeksiooni esindajad 6 järelevalvekolleegiumi töös: Swedbank Grupi, SEB Grupi, DNB Grupi, Danske Grupi, Nordea Grupi ja Citadele Grupi järelevalvelise kolleegiumi töös.

Finantsinspeksioon on kindlustusgruppide täiendava järelevalve direktiivi 98/78/EC regulatsiooni kohaselt kaasatud ka kindlustusgruppide täiendava järelevalve alasesse koostöösse teiste riikide järelevalvetega. Finantsinspeksiooni järelevalvesubjektidest - kindlustusandjatest/ettevõtjatest, kuulus täiendava järelevalve alla kuuluvatesse kindlustusgruppidesse 7 kindlustusandjat – SEB Elu- ja Pensionikindlustus, Compensa Life Vienna Insurance Group SE, Mandatum Life Insurance Baltic SE, D.A.S. Õigusabikulude Kindlustuse AS; ERGO Insurance SE, If P&C Insurance AS, Seesam Insurance AS ning üks fondivalitseja - Nordea Pensions Estonia AS.

3.6.5. Koostöö teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega

Koostöös Eesti Pangaga osales Finantsinspeksioon 2014. aastal jätkuvalt ka Euroopa Keskpanga juures tegutseva Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ESRB (*European Systemic Risk Board*) tegevuses. Finantsinspeksioon osaleb ESRB kõrgeima otsustusorgani – haldusnõukogu istungitel hääleõiguseta liikmena.

Finantsinspeksioon osales 2014. aastal neljal haldusnõukogu kohtumisel, kus arutati finantsstabiilsuse tagamisega seotud küsimusi.

2014. aastal osales Finantsinspeksioon liikmena ka ülemaailmsete organisatsioonide: *International Association of Insurance Supervisors IAIS*, *Bank of International Settlements BIS*, sealhulgas BIS-i Kesk- ja Ida Euroopa regionaalgrupp *Group of Banking Supervisors from Central and Eastern Europe BSCEE* ja *International Organization of Securities Commission IOSCO* ning *Organisation for Economic Cooperation and Development OECD* töös.

OECD hindamisviisiidi raames andis Finantsinspeksioon OECD-le ülevaate liitumisjärgsete soovitude täitmise kohta.

⁶ Financial and Capital Market Commission

2014. aastal panustas Finantsinspeksioon Reitinguagentuuride *Standard & Poor's* ja *Fitch Ratings* hindamissmissioonidesse. Samuti andsid Finantsinspeksiooni eksperdid ülevaated Eesti finantssektori arengute ja olulisemate finantsnäitajate kohta Rahvusvahelise Valuutafondi IMF artikkel IV raames toimunud visiidi käigus. Novembrikuus toimunud IMF-i lühivisiidil tutvustas Finantsinspeksioon uuele missioonijuhile SSM-i käivitamisega seotud finantssektori arenguid.

4. Finantsinspeksiooni 2014. aasta tulude-kulude aastaaruanne

Arvestuspõhimõtted

Üldine

Finantsinspeksiooni tulude-kulude aastaaruande koostamisel on lähtutud Finantsinspeksiooni seadusest ja rakendatud arvestuspõhimõtetest. Vastavalt Eesti Panga seadusele ei maksa Finantsinspeksioon tulumaksu ega muid majandustegevusega seotud makse riigieelarvesse, välja arvatud füüsiliste isikutega seotud maksud. Käibemaksuseaduse § 21 tulenevalt on Finantsinspeksioon registreeritud piiratud käibemaksukohuslaseks ja arvestab tasumisele kuuluva käibemaksu Euroopa Liidu siseselt soetatud või imporditud kaupade ja teenuste käibelt. Finantsinspeksiooni tulud ja kulud on kajastatud arvestusperioodi jooksul tekkepõhiselt, sõltumata raha laekumisest või tasumisest. Majandustehingud on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibi alusel nende toimumise momendil. Tulude-kulude aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes, kui ei ole eraldi viidatud mõnele teisele vääringule.

Tehingud välisvaluutas

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro (s.o Finantsinspeksiooni arvestusvaluuta). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursid.

Kasutusrendid

Kasutusrendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved ei ole üle kandunud rentnikule. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulude-kulude aruande kuluna.

TULUDE-KULUDE ARUANNE

tuhandetes eurodes

	LISA	2014	2013
TULUD			
Järelevalvetasud	1	7 843	4 587
Muud tulud	2	22	22
Tegevustulud kokku		7 865	4 609
KULUD			
Tööjõukulud	3	2 942	2 958
Mitmesugused tegevuskulud	4	2 551	1 394
Muud kulud	5	58	45
Tegevuskulud kokku		5 551	4 397

Põhitegevuse tulem		2 314	212
Finantstulud ja -kulud	6	-3	0
Aruandeaasta tulem		2 311	212

TULUDE-KULUDE AASTAARUANDE LISAD

LISA 1

Järelevalvetasu

tuhandetes eurodes

	Järelevalvetasud 2014	Järelevalvetasud 2013
Krediidiasutused	5 920	2 922
Kahjukindlustusandjad	686	570
Fondivalitsejad	394	344
Elukindlustusandjad	375	335
Investeeringusühingud	175	152
Kindlustusmaaklerid	154	138
Makseasutused	110	99
Väätpaberite keskregistri pidaja Reguleeritud väätpaberiturukorraldaja	29	27
Kokku	7 843	4 587

Järelevalvetasu mahuosa määrad

protsentides

	Järelevalvetasu mahuosa määrad 2014	Järelevalvetasu mahuosa määrad 2013
Krediidiasutused	0,0288	0,0133
Kahjukindlustusandjad	0,097	0,095
Fondivalitsejad	0,007/0,013	0,006/0,012
Elukindlustusandjad	0,023	0,02
Investeeringusühingud	0,23	0,18
Kindlustusmaaklerid	0,92	0,9
Makseasutused	0,22	0,2
Väätpaberite keskregistri pidaja Reguleeritud väätpaberiturukorraldaja	0,5	0,4

Finantsinspektsiooni finantseerimise põhimõtted on sätestatud Finantsinspektsiooni seadusega, mis on kättesaadav Finantsinspektsiooni kodulehelt aadressil www.fi.ee.

Fondivalitsejate järelevalvetasu osas kehtivad erinevat tüüpi fondidel erinevad mahuosa määrad.

Järelevalvetasu koosneb kahest komponendist: kapitaliosast, milleks on summa, mis võrdub ühe protsendiga järelevalvesubjekti minimaalsest (neto)omavahendite, omakapitali või aktsiakapitali summast; mahuosast, milleks on summa, mis võrdub rahandusministri poolt Finantsinspektsiooni nõukogu ettepanekul kehtestatud protsendiga sõltuvalt järelevalvesubjekti

liigist kas selle varast, kindlustusmaksete brutopreemiast, vahendustasude summast või muust tasude arvestamise alusest.

Järelevalvetasu kapitaliosa ja mahuosa ettemakse tasutakse Finantsinspeksioonile eelarveaastale eelneva aasta 31. detsembriks.

Mahuosa lõppmakse tasutakse eelarveaasta 1. septembriks.

Eelarveaasta jooksul lisanduvad järelevalvesubjektid tasuvad järelevalvetasu ainult kapitaliosa ulatuses 30 päeva jooksul arvates tegutsemise õiguse tekkimisest.

LISA 2

Muud tulud

tuhandetes eurodes

	2014	2013
Menetlustasud	13	10
Muud tulud	9	12
Kokku	22	22

Vastavalt Finantsinspeksiooni seadusele tasub füüsiline isik, juriidiline isik või välismaa äriühingu filiaal, kes taotleb Finantsinspeksioonilt taotluse läbivaatamist või toimingu sooritamist Finantsinspeksioonile menetlustasu.

Muud tulud kirje kajastab Finantsinspeksiooni endise töötaja poolt vastavalt pooltevahelisele stažeerimiskokkuleppele Finantsinspeksioonile hüvitatavat summat.

LISA 3

Tööjõukulud

tuhandetes eurodes

	2014	2013
Töötasu	2 158	2 172
Maksud	741	748
Nõukogu tasud	43	38
Kokku	2 942	2 958

Tööjõukulud sisalduvad töötasud, lisatasud, juhatuse liikmete töötasud, lahkumishüvitised ja Finantsinspeksiooni töötajate arvestuslik puhkusekohustuse kasv kasutamata puhkuste osas koos sotsiaalmaksuga summas 12 tuhat eurot.

Finantsinspeksiooni töötaja keskmine töötasu 2014. aasta lõpus oli 2 253 eurot kuus. Keskmise palga arvutamise aluseid on muudetud ja aluseks on võetud Statistikaameti keskmise palga arvutamise juhised. Finantsinspeksiooni 2014. aasta palgafondi eelarve tõus oli võrreldes 2013. aastaga 5%.

2014. aastal oli Finantsinspeksiooni nõukogu ja juhatuse liikmetele väljamakstud tasu kogusuurus 275 tuhat eurot. 2013. aastal väljamakstud tasu 365 tuhat eurot. Töötajatele makstud tulemustasud kokku moodustasid 7,8 % tööjõukulust.

Töötajate arv 31.12.2014 seisuga oli 72 (sh juhatuse liikmed).

LISA 4

Mitmesugused tegevuskulud

tuhandetes eurodes

	2014	2013
Rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaks	519	405
Kinnisvara rent	300	285
IT infrastruktuur, tarkvara ja arendus	327	203
Töölähetus	244	194
Bürookulu	70	85
Kommunikatsioonikulu	33	84
Koolitus	53	54
Raamatupidamise teenus	52	50
Õigusabi ja konsultatsioonid	933	10
Teabeagentuurid	9	8
Personalitöö	4	8
Põhivara rendikulu	3	4
Audiitorkontrolli kulu	4	4
Kokku	2 551	1 394

Tegevuskulud

Rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksudena kajastatakse Finantsinspektsiooni poolt järgmistele rahvusvahelistele organisatsioonidele: ESMA, EIOPA, EBA, IAIS, BSCEE, IOSCO ja OECD tasutud liikmemakse.

Kinnisvara rent sisaldab Eesti Pangalt renditud büroopinda üldpinnaga 1 396 m², hinnaga 17,93 eurot m² kuus, milles sisalduvad kõik büroo haldamisega seotud kulud.

Kulukirje „IT infrastruktuur, tarkvara ja arendus“ kajastab Eesti Pangalt ostetud infotehnoloogia teenust arvestusliku kuluga 3561 eurot ühe kasutaja kohta ning Finantsinspektsiooni IT infrastruktuuri ja arendusprojekte.

Töölähetusena käsitletakse Finantsinspektsiooni esindamisega ja järelevalvelise koostööga seotud lähetusi. Töölähetused olid eelkõige seotud ECB/SSM, ESA-de komiteede ja nende alamkomiteede kohtumistega ning kahepoolsete kohtumistega teiste järelevalveasutustega. Kokku toimus 2014. aastal Finantsinspektsioonis 337 töölähetust. 2013. aastal oli töölähetuste arv 263. Lähetuste oluline kasv on tingitud Euroopa ühtse järelevalvemehhanismi SSM-i rakendumisest ja vastavas töös osalemisest.

Bürookulu sisaldab Finantsinspektsiooni perioodika ja raamatute kulu, tõlketööde ja postikulu, kontoritarvete ja väikevahendite kulu, nõupidamiste ja esinduskulu, kõnekulu ja transpordikulu.

Kommunikatsioonikulu hõlmab Finantsinspektsiooni tarbijahariduse programmi, veebilehe www.minuraha.ee, tarbijatele suunatud infomaterjalide väljaandmise ning Finantsinspektsiooni aastaraamatu kulu.

Koolituskuluna käsitletakse Finantsinspektsiooni töötajate osalemist sise- ja välisriiklikel koolitustel, sh koolituslähete kulu. 2014. aastal moodustas keskmine väliskoolituse kulu koos lähete kuludega 1079 eurot ja riigisisese koolituse kulu 251 eurot. Aastal 2013 oli keskmine väliskoolitus 997 eurot ja riigi sisekoolitus 236 eurot.

Peamisteks koolitusvaldkondadeks olid kapitaliregulatsiooni arendamine pangandus- ja kindlustussektoris keskpanga- ja finantssektoriga seotud koolitused, väärtpaberituruteenuste ja arengutega seotud koolitused.

Raamatupidamiskulu on Eesti Pangalt ostetava kuluarvestuse, osalise juhtimisarvestuse, töötasu arvestuse, laenuarvestuse, maksete ja arvelduste teostamise kulu.

Õigusabi ja konsultatsioonid kirjel kajastatakse Finantsinspektsiooni kulusid kohtumenetlustes, ekspertide kaasamisele, erakorralistele audititele ja õigusarvamustele seoses Finantsinspektsiooni järelevalvetegevusega. Õigusabi ja konsultatsioonide märkimisväärne erinevus võrreldes 2013. aastaga on tingitud Euroopa ühtse järelevalvemehhanismi SSM-i raames läbiviidud oluliste pankade hindamisest (*Comprehensive Assessment*), mille käigus hinnati pankade varade kvaliteeti (*Asset Quality Review*).

Teabeagentuuride kulu sisaldab teabeagentuuride kasutustasu ning Finantsinspektsiooni kodulehe kulu.

Kulukirje „Personalitöö“ sisaldab Finantsinspektsiooni töötajate värbamiskulu.

Põhivara rendikulu hõlmab Finantsinspektsiooni poolt makstud renti Eesti Pangale, mis arvestatakse Finantsinspektsiooni kasutuses oleva põhivara, st IT riist- ja tarkvara ning inventari kohta aasta baasil. Rendi suurus võrdub Eesti Panga vastava põhivara amortisatsiooni määraga.

Audiitorkontrolli kulu kajastab Finantsinspektsiooni tulude ja kulude aruande auditeerimise kulu. Finantsinspektsiooni seaduse § 51 lõike 3 kohaselt auditeerib Finantsinspektsiooni tulude- kulude aastaaruannet Eesti Panga audiitor.

LISA 5

Muud kulud

tuhandetes eurodes

	2014	2013
Hüvitised ja soodustused	30	22
Kultuur ja sport	23	23
Kohtukulu	5	0
Kokku	58	45

Hüvitised ja soodustused on sünnitoetus, erakorraline toetus ja töötajate tervishoiu tagamiseks ning sportimisega seotud kulutused. Samuti kajastatakse antud kulukirjel Finantsinspektsiooni

töötajatele osaluspensioni maksete kompenseerimist 1/3 ulatuses, kuid mitte rohkem kui 10% osaleja aasta brutopalgast.

„Kultuur ja sport“ kirjel kajastatakse Finantsinspeksiooni töötajale suunatud ürituste kulu.

„Kohtukulu“ kirjel kajastatakse võimalikud potentsiaalsed kulutused seoses kohtuvaidlustega.

LISA 6

Finantstulud ja -kulud

tuhandetes eurodes

	2014	2013
Finantstulud ja -kulud	-3	0
Kokku	-3	0

Finantsinspeksioon hoiab oma reserve Eesti Pangas. Perioodil 01.01.2013 kuni 30.09.2014 oli intressimääraks Euroopa Keskpanga nõukogu määratud hoiustamise püsivõimaluse määr. Alates 1. oktoobrist 2014 kohaldatakse Eesti Pangas hoitavate Finantsinspeksiooni vahendite arvestuses EONIA intressimäära.

BILANSS

tuhandetes eurodes

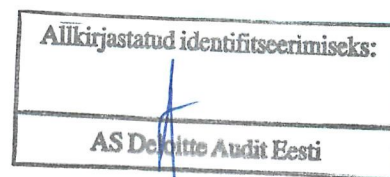
VARAD	31.12.2014	31.12.2013
Raha ja pangakontod	8 576	10 217
Järelevalvetasude nõuded	1 843	923
Varad kokku	10 419	11 140
KOHUSTUSED JA RESERV		
Võlad töövõtjale	99	87
Mitmesugused võlad	656	728
Tulevaste perioodide tulud	4 765	7 742
Eraldis võimalikele tulevastele kohustustele	5	0
Kohustused kokku	5 525	8 557
Reserv	2 583	2 371
Aruandeaasta tulem	2 311	212
Reserv ja aruandeaasta tulem kokku	4 894	2 583
Kohustused, reserv ja aruandeaasta tulem kokku	10 419	11 140

SELGITUSED 2014. AASTA BILANSI KOHTA

Raha ja pangakontod on kajastatud arvelduskonto jääki Eesti Pangas.

Järelevalvetasude nõuded on Finantsinspeksioonile laekumata 2015. aasta järelevalvetasu ettemaksed summas 1 843 tuhat eurot.

Võlad töövõtjale sisaldab puhkusekohustust. Puhkusekohustus kajastab Finantsinspeksiooni arvestuslikku puhkusekohustust töötajate kasutamata puhkuste osas summas 99 tuhat eurot.

Mitmesugused võlad sisaldavad Eesti Panga poolt 2014. aastal kaetud Finantsinspektsiooni kulusid, mille Finantsinspektsioon kompenseerib Eesti Pangale 2015. aastal.

Finantsinspektsiooni kulud kajastatakse aastaaruandes tekkepõhiselt.

Tulevaste perioodide ettemakstud tulude all on kajastatud 2015. aasta järelevalvetasude ettemakseid.

Eraldis võimalikele tulevastele kohustustele kajastab võimalikku kohtukulu, mis on seotud pooleliolevate kohtuvaidlustega.

2013. aasta tulem summas 212 tuhat eurot arvati Finantsinspektsiooni nõukogu 21.03.2014 otsusega reservi ning reservi jääk 2014. aastaks moodustas 2 583 tuhat eurot.

Aruandeaasta tulem 2014. aastal oli 2 311 tuhat eurot. 2014. aasta tulem on olulises osas tingitud asjaolust, et riigihanke tulemusena õigusabi ja konsultatsioonide tegelik kulu vähenes, mis eelarvestati Euroopa ühtse pangajärelevalve (ECB/SSM) raames oluliste pankade hindamiseks (*Comprehensive Assessment*), mille käigus hinnati pankade varade kvaliteeti (*Asset Quality Review*).

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Finantsinspektsiooni nõukogule:

Oleme auditeerinud Finantsinspektsiooni tulude-kulude aastaaruannet, mis koosneb bilansist seisuga 31. detsember 2014, antud kuupäeval lõppenud aruandeaasta kohta koostatud tulude-kulude aruandest, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõttest ja muudest selgitavatest lisadest.

Juhatus vastutus raamatupidamise aastaaruande koostamise eest

Juhatus vastutab nimetatud tulude-kulude aastaaruande koostamise ja õiglase esituse eest kooskõlas Finantsinspektsiooni seaduse ja tulude-kulude aruandes kirjeldatud arvestuspõhimõtete ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditori vastutus

Meie vastutame arvamuse eest, mida avaldame nimetatud raamatupidamise aastaaruande kohta meie auditi põhjal. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Need standardid nõuavad, et me järgime eetikanõudeid ning planeerime ja viime auditi läbi saamaks põhjendatud kindlust asjaolule, et tulude-kulude aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu.

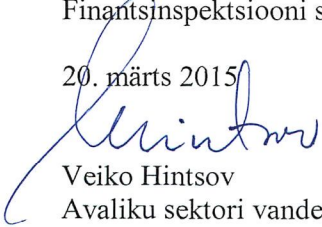
Audit hõlmab protseduuride läbiviimist eesmärgiga saada tõendusmaterjali tulude-kulude aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta. Sooritatavad auditi protseduurid sõltuvad vandeauditori hinnangutest, sealhulgas hinnangust riskile, et tulude-kulude aastaaruanne võib sisaldada olulisi vigu, mis tulenevad pettusest või eksimusest. Nimetatud riski hindamisel, eesmärgiga planeerida asjakohaseid auditi protseduure, võtab vandeauditor arvesse tulude-kulude aastaaruande koostamiseks ja õiglase esitusviisi tagamiseks ettevõttes juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid ei anna hinnangut selle toimivuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse ja juhatuse poolt antud arvestushinnangute põhjendatuse ning tulude-kulude aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

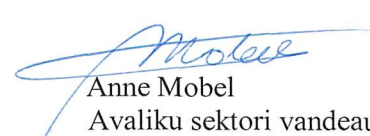
Usume, et meie kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Oleme seisukohal, et tulude-kulude aastaaruanne kajastab olulises osas õiglaselt Finantsinspektsiooni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2014 ning aruandeaasta majandustulemust kooskõlas Finantsinspektsiooni seaduse ja tulude-kulude aruandes kirjeldatud arvestuspõhimõtetega.

20. märts 2015

Veiko Hintsov
Avaliku sektori vandeauditor nr 328
AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27

Anne Mobel
Avaliku sektori vandeauditor nr 590